

TEACHING GREEN

VÝSLEDKY PROJEKTU, ICH DOPAD A UDRŽATEĽNOSŤ

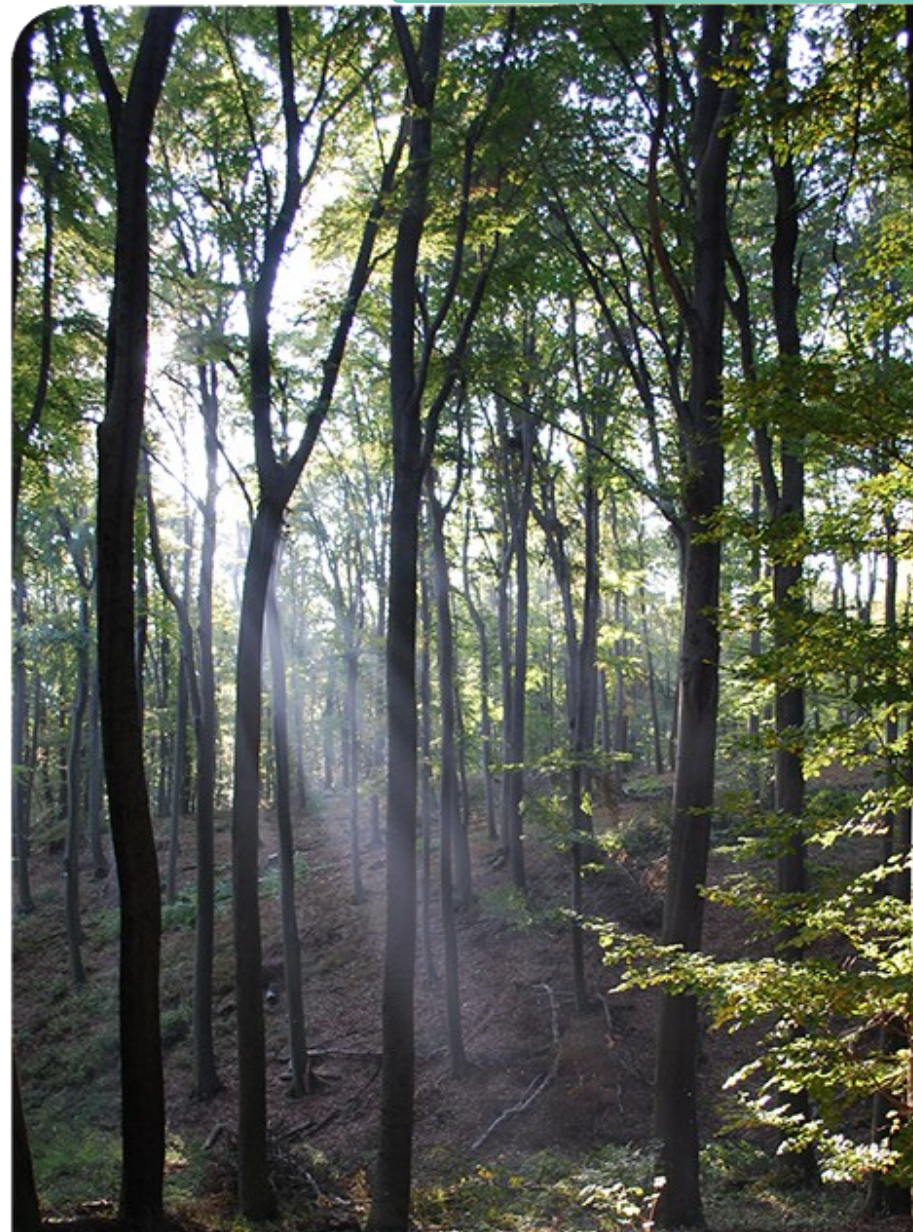
Ako maximalizovať dopad projektu KA2, Seminár
15. 10. 2025, Hotel Clarion, Bratislava

Co-funded by
the European Union

TEACHING
GREEN

- Nezisková organizácia INAK
- INAK = „**I**Novatívne **A** **K**reatívne“, robíme veci inak
- Založená na jar 2014
- **3 kľúčoví ľudia** s dlhoročnými skúsenosťami vo vzdelávaní, neziskovom sektore a dobrovoľníctve
- **Spolupráca:** odborníci z univerzít, neziskoviek a škôl
- **Špecializácia:** školenia pre učiteľov, využívanie IKT vo vzdelávaní a odbornom tréningu, e-learning
- Vypracovaných viac než **10 000 interaktívnych obrazoviek** v online kurzoch
- Viac ako 20 rokov skúseností v rôznych neziskových organizáciách (každý člen tímu)
- Skúsenosti z praxe, s riadením medzinárodných a národných projektov
- **Výstupy:** príručky, online kurzy, metodiky pre učiteľov, lektorské programy, tréningy, návrhy aktivít a ďalšie

Platforma s nápadmi pre klimatickú a environmentálnu výchovu

- **Pripravujeme žiakov a učiteľov na udržateľný svet**
- Hľadáme riešenia, ako byť aktívni a meniť svet okolo nás
- Učíme, ako riešiť globálne klimatické problémy na lokálnej úrovni
- Pomáhame mladým ľuďom budovať vzťah s prírodou, učiť sa vonku a pritom sa baviť

TEACHING
GREEN

TEACHING
GREEN

BIODIVERZITA

KLIMATICKÉ VZDELÁVANIE

ENVIROMINIMUM

ZAPOJTE SA!

SPRÁVY

O NÁS

Neviete, ako žiakov pripraviť pre udržateľný svet?

www.teachinggreen.eu

**“pomôcť mladým ľuďom pochopiť
vplyv a dopad klimatických zmien
na nás a na naše okolie a zvýšiť
ich klimatickú gramotnosť”**

PROJEKT TEACHING GREEN

- ❖ Spolufinancovaný cez program ERASMUS+
- ❖ Medzinárodný projekt, **zapojených 6 partnerov** – zo Slovenska, Talianska, Španielska a Cypru
- ❖ **Spolu 15 odborníkov**, ktorí pripravovali vzdelávacie materiály a aktivity
- ❖ **28 učiteľov v 4 krajinách** testovali vzdelávacie materiály v 5 jazykoch – slovensky, anglicky, španielsky, taliansky, grécky
- ❖ **Viac ako 500 študentov** si vyskúšalo praktický monitoring lokálneho prostredia
- ❖ **Realizácia: November 2021 – December 2023**

PARTNERI PROJEKTU

SLOVENSKO: INAK, o.z., Kysucké Nové Mesto – koordinátor projektu,
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Strom života, Bratislava

TALIANSKO: CRN-IBE Florencia

ŠPANIELSKO: VITA XXI, Murcia

CYPRUS: CARDET, Nicosia

CIELE PROJEKTU

- ❖ **Vzdelávať a podporovať učiteľov a študentov** vo veku 10 – 16 rokov a **zvyšovať ich povedomie o klimatických zmenách**
- ❖ **Zlepšiť vedomosti a digitálne zručnosti učiteľov a študentov**, a to využívaním digitálnych nástrojov a technológií vo vzdelávaní
- ❖ **Implementovať aktivizujúce metódy do vyučovania** - praktický študentský monitoring s využitím občianskej vedy a projektového vyučovania
- ❖ **Podporovať kritické myslenie všetkých účastníkov a environmentálne správanie jednotlivcov**, s dôrazom na potrebu znižovania nášho vplyvu na zmenu klímy
- ❖ **Posilniť pocit spoločenskej zodpovednosti za svoje okolie**

9 najčastejšie zmieňovaných dopadov klimatických zmien

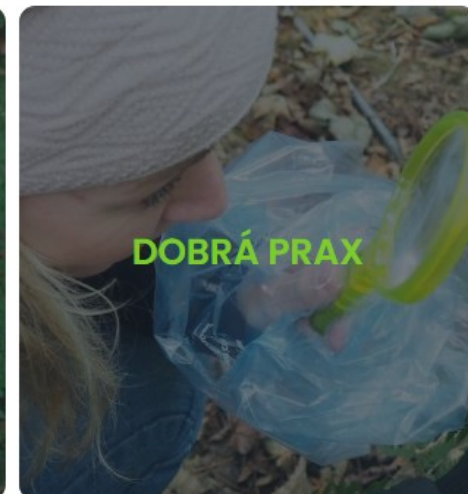
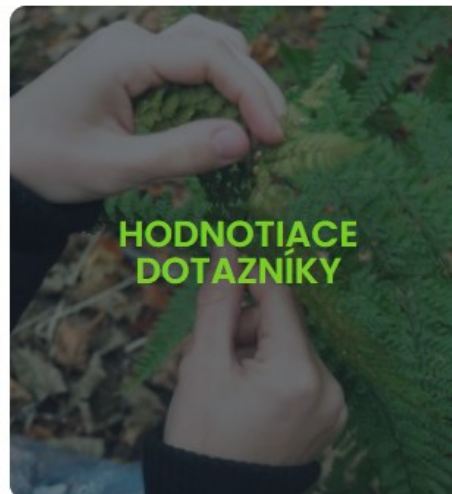
- ❖ Zmena chemického zloženia oceánskej vody (z dôvodu absorpcie oxidu uhličitého z atmosféry)
- ❖ Nedostatok jedla, rastúci celosvetový hlad a zlá výživa
- ❖ Stúpajúci obsah oxidu uhličitého v atmosfére
- ❖ Strata rastlinných a živočíšnych druhov, strata biodiverzity, meniace sa ekosystémy
- ❖ Nepredvídateľné poveternostné podmienky, silnejšie búrky
- ❖ Zmeny v dostupnosti vody, zvyšovanie sucha, zmeny v globálnej distribúcii vody
- ❖ Vyššie teploty globálneho povrchu
- ❖ Viac zdravotných rizík
- ❖ Fyzická infraštruktúra citlivá na zmenu klímy

Vzdelávacie materiály

- ❖ Návod, ako realizovať klimatickú výchovu a sledovať dopady klimatických zmien na lokálnej úrovni
- ❖ 4 hlavné výstupy
- ❖ Pre študenta aj učiteľa

Vzdelávacie materiály

1 / ONLINE TRÉNINGOVÝ KURZ:

- Poskytuje učiteľom dôležité informácie a materiály pre **praktickú klimatickú výchovu** a jej začlenenie do každodennej praxe
- Prostredníctvom **11 online interaktívnych modulov** pre samostatné vzdelávanie sprevádza **9 najčastejšie uvádzanými dopadmi zmeny klímy** a ich možnými opatreniami na zmiernenie
- **V 5 jazykoch** – SK/EN/ES/IT/EL

Vzdelávacie materiály

2 / PRAKTICKÝ MONITORING:

- Podrobný návod pre študentov na **monitorovanie 9 vybraných ukazovateľov vplyvov klimatických zmien** a návrhy zmierňujúcich opatrení na minimalizáciu vplyvov na lokálnej úrovni
- Prepojený s online kurzom
- Aplikácia prístupu **občianskej vedy**
- **V 5 jazykoch** – SK/EN/ES/IT/EL

Vzdelávacie materiály

3 / HODNOTIACE DOTAZNÍKY:

- Pre študentov
- **Sada otázok na zistenie vstupných a výstupných charakterových vlastností študentov a sledovanie posunu v ich postojoch, správaní a hodnotách**
- 2 testovania – pred a po monitoringu
- **9 hodnotových dotazníkov** na vybrané témy
- **V 5 jazykoch** – SK/EN/ES/IT/EL

Vzdelávacie materiály

4 / DOBRÁ PRAX:

- ❖ Pre študenta aj učiteľa
- ❖ **26 záverov z praktického monitoringu** 9 konkrétnych dopadov klimatických zmien na lokálnej úrovni v 4 krajinách – Slovensko, Taliansko, Španielsko, Cyprus
- ❖ Inšpirácie, čo **môžu žiaci dosiahnuť pri uplatňovaní inovatívnych metód** založených na výskume a občianskej vedy
- ❖ V EN jazyku

UKÁŽKA

Dopad projektu

**„Robme projekt nie preto, aby
bol, ale preto, aby sa niečo
zmenilo.“**

**„Ak má byť projekt UDRŽATEĽNÝ
a ZMYSLUPLNÝ, je dôležité
premýšľať o dopade projektu
ešte pred stanovením cieľov
projektu a výstupov projektu.“**

Dopad projektu

DOPAD PROJEKTU a ZMENA

CIELE

AKTIVITY

VÝSTUPY PROJEKTU

Dopad projektu

**1 / Predpokladané zmeny u účastníkov,
organizácií a komunit, definované vo
fáze prípravy projektu**

**2 / Metódy hodnotenia projektu
a merania jeho dopadu**

3 / Indikátory dopadu

Predpokladané zmeny u účastníkov, organizácií a komunit, definované vo fáze prípravy projektu:

ÚČASTNÍCI:

- ❖ Nové zručnosti, vedomosti
- ❖ Zvýšená motivácia o klimatické zmeny vo svojom okolí
- ❖ Lepšie prezentačné zručnosti
- ❖ Lepšie jazykové schopnosti

ORGANIZÁCIE:

- ❖ Zavedenie nových metód, aktivít
- ❖ Medzinárodná spolupráca a výmena skúseností
- ❖ Spolupráca s miestnymi združeniami
- ❖ Zlepšenie kompetencií zamestnancov/lektorov
- ❖ Rozšírené portfólio a ponuka programov organizácií

KOMUNITA:

- ❖ Zapojenie verejnosti

KVANTITATÍVNE METÓDY:

- ❖ Dotazník od národných koordinátorov
- ❖ Štatistické ukazovatele – počet vyškolených učiteľov, zapojených škôl, vytvorených materiálov

KVALITATÍVNE METÓDY:

- ❖ Prieskum zlepšenia zručností a vedomostí účastníkov (žiakov) vo forme pred-testov a post-testov /Hodnotové dotazníky pred a po skončení aktivít (súčasť výstupov)
- ❖ Rozhovory s učiteľmi počas realizácie projektu
- ❖ Pozorovanie aktivít a hodnotenie praktického využitia materiálov a aktivít, spätná väzba od učiteľov vo forme správ
- ❖ Fokusové skupiny a online webináre s učiteľmi / realizátormi monitoringu
- ❖ Dotazníky spokojnosti od účastníkov konferencií a workshopov
- ❖ Prípadové štúdie – opisy konkrétnych príkladov, ako projekt ovplyvnil školu a komunitu – 26 príkladov dobrej praxe (súčasť výstupov)
- ❖ Analýza výsledkov projektu partnermi projektu
- ❖ Hodnotenie kvality výstupov – externí hodnotitelia

Indikátory dopadu:

KVANTITATÍVNE INDIKÁTORY:

- ❖ počet vytvorených výstupov
- ❖ počet učiteľov a žiakov zapojených do monitoringu miestneho prostredia
- ❖ počet oslovených škôl, študentov/budúcich učiteľov, ...

KVALITATÍVNE INDIKÁTORY:

- ❖ zlepšenie zelených zručností účastníkov
- ❖ zvýšená klimatická gramotnosť účastníkov projektu
- ❖ zmena postojov žiakov zapojených do monitoringu
- ❖ riešenie problémov, kritické myslenie v oblasti klimatických zmien
- ❖ zlepšená schopnosť partnerských organizácií poskytovať vysokokvalitné klimatické vzdelávanie a vytváranie sietí
- ❖ miera spokojnosti účastníkov aktivít, workshopov a konferencií, ...

Udržateľnosť projektu

Kroky k udržateľnosti projektu:

- ❖ Výsledky a výstupy projektu **zdarma dostupné dlhodobo na webovej stránke teachinggreen.eu**, spolu s ďalšími materiálmi pre vyučovanie o biodiverzite a pre environmentálne vzdelávanie
- ❖ Diseminačné aktivity v rámci projektu – 450 účastníkov, z toho 200 osôb na prezenčných workshopoch, 250 osôb online (od Austrálie, cez Togo po Peru)
- ❖ Mailová komunikácia s prezentovaním materiálov
- ❖ Oslovenie miestnych autorít – workshopy pre zástupcov mesta a miestnych škôl

Udržateľnosť projektu

Kroky k udržateľnosti projektu:

- ❖ Zapojenie miestnych občianskych združení a aktivity pre verejnosť
- ❖ **Sieť absolventov** tréningov
- ❖ Online webináre raz ročne
- ❖ Pravidelný kontakt po ukončení projektu na národnej aj medzinárodnej úrovni
- ❖ FB skupina na zdieľanie informácií
- ❖ Materiály a aktivity integrované do vzdelávacích programov a aktivít partnerov – workshopy pre učiteľov

Udržateľnosť projektu

Kroky k udržateľnosti projektu:

- ❖ Pokračovanie praktického monitoringu na Slovensku - tretí ročník (pod vedením Stromu života a INAK)
- ❖ Materiály **integrované do vzdelávacieho portfólia** na UKF (Slovensko) a na univerzite v Murcii (Španielsko) – do prípravy budúcich učiteľov
- ❖ Šírenie informácií v relevantných komunitách partnermi projektu, napr. v Centre environmentálneho vzdelávania v Španielsku, prostredníctvom siete Špirála na Slovensku a pod.

Udržateľnosť projektu

Kroky k udržateľnosti projektu:

- ❖ Prezentácia výstupov projektu na národných a medzinárodných konferenciách, ako bola Medzinárodná konferencia „Education for Sustainable Cities“ vo Florencii v máji 2025
- ❖ Šírenie informácií prostredníctvom „Profesores verdes magazine“, medzinárodnej databázy vzdelávacích materiálov, na ktorej spolupracuje VITA XXI ES
- ❖ Environmental IberoAmerican Network plánuje od zimy 2025 využiť materiály v niekoľkých stovkách organizácií v 15 krajinách
- ❖ Výzvy pre jednotlivcov na zapojenie sa – CHALLENGES - možnosť realizovať okamžite **konkrétne kroky, ktoré prispievajú k znižovaniu dopadov klimatických zmien**, spolu 18 výziev pre 9 klimatických dopadov

A photograph of a forest with tall, thin trees and sunlight filtering through the canopy. The ground is covered with fallen leaves.

UKÁŽKA

Čo sa poradilo dosiahnuť?

ÚČASTNÍCI:

- ❖ Zlepšenie vedomostí o kľúčových témach, ako sú strata biodiverzity, dostupnosť pitnej vody, globálne otepľovanie apod. – relevantné pre súčasnosť
- ❖ Zlepšenie zručností pri implementovaní klimatickej výchovy a outdoorových aktivít do vyučovania
- ❖ Zlepšenie zelených zručností účastníkov
- ❖ Nové metódy vo vyučovaní, aplikovateľné na ďalšie aktivity
- ❖ Využitie občianskej vedy na získanie štatistických údajov a ich aplikácia do praxe, tvrdenia podložené dôveryhodnými údajmi
- ❖ Zdieľanie informácií s odborníkmi z partnerských organizácií a medzi sebou
- ❖ Skúsenosti s medzinárodnou spoluprácou
- ❖ Motivácia pre ďalšie environmentálne aktivity do budúcnosti
- ❖ Budovanie pocitu spoločenskej zodpovednosti za životné prostredie

Čo sa poradilo dosiahnuť?

ORGANIZÁCIE:

- ❖ Vytvorenie nových komplexných materiálov pre vyučovanie o klimatických zmenách – metodiky pre učiteľa (vo forme online kurzu), pracovné listy pre študentov (pre praktický monitoring) na 9 najaktuálnejších tém, dotazník pre porovnanie vstupných a výstupných postojov na vybrané témy u žiakov, príklady dobrej praxe pre ďalších záujemcov
- ❖ Materiály v súlade s kurikulárnou reformou na Slovensku, v súlade so štátnymi programami v Taliansku, Španielsku aj na Cypre
- ❖ Vytvorenie siete na výmenu informácií aj po skončení projektu
- ❖ Motivácia pre ďalšie environmentálne aktivity do budúcnosti
- ❖ Metodiky práce implementované do ďalších aktivít a projektov organizácií
- ❖ Vytvorenie nových predmetov na VŠ (SK, ES)
- ❖ Organizovanie infodní (CY, IT)

Čo sa poradilo dosiahnuť?

KOMUNITA:

- ❖ Spolupráca škôl a organizácií s miestnou komunitou
- ❖ Zdieľanie informácií s komunitou a zvyšovanie povedomia o klimatických zmenách na lokálnej úrovni
- ❖ Zdieľanie informácií so zástupcami mesta, autoritami – prezentácie pred mestským zastupiteľstvom

Pozitívne
zmeny

Príklady pozitívnych zmien:

- ❖ Zmeny školských dvorov – vysadenie zelene, stromčekov, lokálnych rastlín, budovanie pocitových chodníkov, hmyzích hotelov, zeleninových špirál, jazierok
- ❖ Zmena trasy autobusu v Murcii na podnet žiakov z dôvodu zníženia ekologickej stopy dopravy
- ❖ Organizovanie spoločnej cesty pešo do školy, raz týždenne
- ❖ Vyčistenie obce od odpadkov – zapojených 430 miestnych obyvateľov v obci Valaská, zber 400 kg odpadu
- ❖ 700 vysadených stromčekov v obci Jánovce
- ❖ Vytvorenie dažďovej záhrady v areáli školy na zachytávanie dažďovej vody v spolupráci s rodičmi
- ❖ Zber dažďovej vody do nádob v areáli školy a použitie na zalievanie záhrady
- ❖ Aktivity pre komunitu – trh s produktmi zo školskej záhrady, second-hand swap market
- ❖ Šitie tašiek z nepoužívaných vecí a ich rozdávanie seniorom pred nákupným centrom

Spätná väzba od účastníkov

- **Antonio, Murcia, Španielsko:** Podľa môjho názoru to bola mimoriadne vzdelávacia a povedal by som, že dokonca životná skúsenosť. Vďaka usilovnej práci študentov sme dokázali vypracovať výskumnú prácu, ktorej závery sú viac než zaujímavé. Najfrustrujúcejšie pre nás bolo čeliť realite dopravy v Španielsku, a konkrétnejšie v Murcii. Čaká nás veľa práce. Máme však veľkú nádej s novými generáciami, ktoré konajú uvedomele a zvyšujú povedomie o potrebe zmien.
- **Eva, Poprad, Slovensko:** Zistili sme, že aj malé kroky sa dajú podniknúť v rámci školského areálu na využitie dažďovej vody – napr. dažďová záhrada, ktorá priťahovala aj malý hmyz a motýle. Študenti boli nadšení, že sa naučili spôsob, ako využiť dažďovú vodu a nenechať ju premrhať. Po vytvorení našej dažďovej záhrady budeme žiadať o zníženie poplatkov za odpadové vody.
- **Pedro, Santiago de la Ribera, Španielsko:** Myslím si, že táto skúsenosť bola úžasná. Na jednej strane sa študenti veľa dozvedeli o problémoch lagún a negatívnom zasahovaní človeka. Na druhej strane sa však dozvedeli, čo môžu urobiť pre zlepšenie situácie. A čo je dôležitejšie, mali možnosť byť vonku v prírode, čo posilnilo väzby medzi deťmi a morským prostredím.
- **Isabella, Pistoia, Taliansko:** Myslím, že moji študenti získali dobré vedomosti o tom, čo klimatické zmeny znamenajú pre Zem a budúcnosť ľudstva. Ako študenti stavebných technológií si pravdepodobne spomenú na to, čo zažili vďaka teplotnej prechádzke. Dúfajme, že to ovplyvní ich spôsob tvorby projektov. Veľká vďaka projektu Teaching Green a všetkým jeho partnerom za vzácnu príležitosť, ktorú nám všetkým ponúkli.

Citácia od študenta

„Dnešná aktivita (burza s tovarom) bola veľmi zábavná a veľa som sa z nej naučil. Nikdy predtým som si nevymieňal oblečenie z druhej ruky. Myslím, že si pravdepodobne kúpim aj iné oblečenie z druhej ruky. Pred dneškom som nikdy nepočul o znečistení spôsobenom textilným priemyslom. Po tejto aktivite som zmenil názor, verím, že aj malé činy môžu niečo zmeniť.“

Výzvy a ponaučenia

Aké prekážky sme riešili?

- ❖ COVID a s tým súvisiace opatrenia – zatvorené školy a pod.
- ❖ Strach z vojny na Ukrajine ovplyvnil záujem o cestovanie a tréningy na Slovensku.
- ❖ Preplnený školský kalendár, bolo ťažké hľadať spoločné termíny, aj pre samotných učiteľov na aktivity.
- ❖ Zákaz používania mobilov v škole, Instagramu, kde boli zdieľané výzvy/challenges.
- ❖ Aktuálna situácia na Slovensku, ale aj v Európe popri iných problémoch stavia environmentálne vzdelávanie na vedľajšiu koľaj.
- ❖ Dezinformácie o klimatických zmenách a pochybovanie o tom, či vôbec sú.

Výzvy a ponaučenia

Čo by sme urobili inak a ako sme na tom?

- ❖ Aktivity na miestnej úrovni, so zapojením verejnosti
- ❖ Naplánovanie aktivít – viac online aktivít, menej prezenčných 5-dňových tréningov (týždňové tréningy sú zložité pre učiteľov)
- ❖ Viac času na šírenie výsledkov počas realizácie projektu
- ❖ Plánovanie spoločnej outdoorovej kampane na miestnej úrovni vo všetkých krajinách
- ❖ Zlepšiť digitálnu stopu projektu - udržiavanie komunity cez sociálne siete a pravidelné posty
- ❖ Zelená agenda plánovaná už počas prípravy projektu – bez tlače, len digitálne výstupy, zero waste workshopy/ konferencie, lokálne suroviny, ...

Výzvy a ponaučenia

Naše odporúčania

- ❖ Dopad dáva projektu zmysel a smer - definovať už na začiatku
- ❖ Prepojenie aktivít na miestne prostredie a budovanie vzťahu k prostrediu
- ❖ Zapojenie komunity, rodičov a miestnych autorít, či iných združení
- ❖ Komunikovať hodnotu projektu s miestnymi autoritami
- ❖ Vyberať si dôveryhodných partnerov do projektu, kombinovať overených a nových partnerov
- ❖ Výstupy nadväzujúce na seba a podporujúce sa navzájom (metodika pre učiteľa, materiály pre žiakov, príklady dobrej praxe)
- ❖ Plánovať udržateľnosť a financovanie projektových aktivít dlhodobo už vo fáze prípravy projektu

Viac informácií:

TEACHING GREEN

Facebook skupina:
TEACHING GREEN INTERNATIONAL

BIODIVERZITA

KLIMATICKÉ VZDELÁVANIE

ENVIROMINIMUM

ZAPOJTE SA!

SPRÁVY

O NÁS

Neviete, ako žiakov pripraviť pre udržateľný svet?

www.teachinggreen.eu

Medzinárodná iniciatíva zameraná na environmentálnu a klimatickú výchovu pre udržateľný rozvoj

OCHRANA BIODIVERZITY

KLIMATICKÉ VZDELÁVANIE

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ!

PaedDr. Adriana Kováčová
Predsedyňa o.z.

TEACHING GREEN – from Climate Change Education and Awareness to Citizen Science Action
The project is co financed by the European Union, ERASMUS+ programme.
Contract number: 2021-1-SK01-KA220-SCH-000032754

The European Commission's support for the production of this material does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

**Co-funded by
the European Union**

Viac informácií na www.teachinggreen.eu

TEACHING
GREEN